

Postępowania w sprawie aktualizacji danych EGiB na przykładzie miasta Krakowa

Mniej zbędnych formalności to lepiej

Artykuł dotyczy postępowań w sprawie aktualizacji danych ewidencyjnych kończących się decyzją administracyjną. Zapowiadane zmiany ustawowe (rezygnacja w znacznej mierze z aktualizacji w trybie odrębnych decyzji) wydają się iść w dobrym kierunku. Brak jest podstaw, by „wstrzymać” ujawnienie poprawnie sporządzonej dokumentacji.

Andrzej Karpierz

Zacząć wypada od przypomnienia, że przyjęcie do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (PZGiK) dokumentacji geodezyjnej zawierającej wykazy zmian danych ewidencyjnych nie skutkuje – w świetle obowiązujących regulacji prawnych – automatyczną zmianą danych zgromadzonych w bazie danych ewidencji gruntów i budynków (EGiB). Zakończenie procedury związanej z przyjęciem dokumentacji geodezyjnej do PZGiK skutkuje jedynie uruchomieniem odrębnych procedur związanych z aktualizacją bazy EGiB.

Uczestnikami procesów związanych z udostępnianiem (w ramach zgłoszonej pracy geodezyjnej) danych zgromadzonych w PZGiK oraz przekazywaniem wyników prac geodezyjnych i kartograficznych (wraz ze stosownymi dokumentami) są podmioty wykonujące prace geodezyjne, czyli wskazane w art. 11 ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne (Pgik)*, oraz organ administracji geodezyjno-kartograficznej. Natomiast w kolejnej fazie postępowania związanych z ujawnieniem zmian wynikających z tak opracowanej dokumentacji uczestniczy organ administracji geodezyjno-kartograficznej i podmioty, których dotyczą

zmiany danych zawartych w bazach prowadzonych przez organ. To niejako formalne „oderwanie” kwestii opracowania dokumentacji geodezyjnej od ujawnienia zmian z niej wynikających w prowadzonych przez organy administracyjne bazach budzi wiele kontrowersji – szczególnie w kontekście uczestnictwa tego samego organu administracyjnego zarówno na etapie pozyskiwania danych (od podmiotów wykonujących prace geodezyjne), jak i ujawniania w bazach zmian z nich wynikających.

Jednoznacznie ukształtowane orzecznictwo sądów administracyjnych – podkreślając rejestracyjny charakter postępowań w sprawie wprowadzenia zmian w bazach EGiB – wskazuje, że „przyjęcie dokumentacji geodezyjno-kartograficznej do państwowego zasobu nie zwalnia organów prowadzących ewidencję gruntów i budynków od oceny tej dokumentacji jako środka dowodowego – materiału źródłowego – mającego stanowić podstawę wprowadzenia zmiany. W szczególności organ prowadzący ewidencję obowiązany jest ocenić, czy przedłożony dokument geodezyjny, przyjęty do zasobu, jest wystarczający jako podstawa do wprowadzenia zmian danych z uwagi na ich przedmiot” [wyrok WSA w Krakowie z 11 lutego 2005 r., III SA/Kr 2005/14].

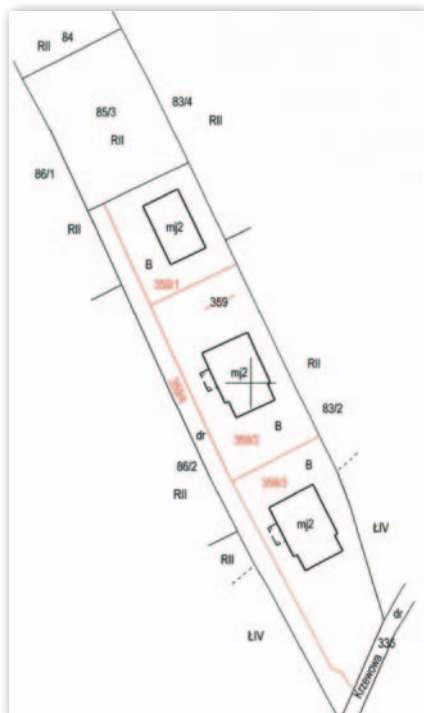
Należy jednak zaznaczyć, że dokumentacja geodezyjna zawierająca wy-

kazy zmian danych ewidencyjnych nie zawsze wymaga przeprowadzenia postępowania administracyjnego kończącego się decyzją administracyjną orzekającą o aktualizacji danych EGiB wydawaną na podstawie art. 24 ust. 2b pkt 2 *Pgik*. Z tego punktu widzenia dokumentację geodezyjną skutkującą zmianami danych ujawnionych w EGiB można podzielić na tę „zatwierdzoną” w postępowaniach odrębnych oraz na tę, w stosunku do której ustawodawca nie wskazał w przepisach odrębnych konieczności objęcia zatwierdzeniem odpowiedniego organu lub sądu wprowadzenia w bazie EGiB zmian wynikających z tej dokumentacji.

● Na podstawie stosownego rozstrzygnięcia

Do pierwszej kategorii należy np. dokumentacja opracowywana na potrzeby:

- postępowań sądowych w sprawach o własność – do zasiedzenia części nieruchomości, sądowego zniesienia współwłasności, działu spadku, rozgraniczenia nieruchomości (na etapie postępowania sądowego), żądania wydania części nieruchomości itp.,
- postępowań administracyjnych – w szczególności do podziału nieruchomości zatwierdzonego na podstawie decyzji wójta/burmistrza/prezydenta (rys. 1) lub decyzji innego organu (np. de-

Rys. 1. Przykładowy fragment mapy z projektem podziału nieruchomości zatwierdzanym decyzją wójta/burmistrza/prezydenta zgodnie z art. 96 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami

cyzja wojewody o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzja starosty o zwrocie nieruchomości, wszelkie decyzje, w których organ stwierdza nabycie części nieruchomości z mocy prawa bądź wydziela część nieruchomości na potrzeby jej zwrotu) lub do rozgraniczenia (decyzja kończąca postępowanie administracyjne),

- postępowania kończących się uchwałą organów kolegialnych – np. uchwała rady gminy w sprawie scalenia i podziału nieruchomości.

W tych przypadkach zmiana danych w bazie EGiB wprowadzana jest na podstawie stosownego rozstrzygnięcia (wyrok sądu, decyzja administracyjna, uchwała), które powołuje i zatwierdza konkretną dokumentację geodezyjną sporządzoną przez uprawnionych geodetów. Można wówczas stwierdzić, że geodeta opracowuje stosowny projekt zmian danych (w przypadku podziału ustawodawca wprost posługuje się pojęciem projektu podziału), natomiast możliwość ujawnienia zmian wynikających z tego projektu jest uzależniona od jego zatwierdzenia przez właściwy podmiot orzekający merytorycznie w zakresie swoich kompetencji. W tych przypadkach przedmiotem rozstrzygnięcia nie jest sama aktualizacja danych – jest ona niejako skutkiem merytorycznego załatwienia sprawy przez odpowiedni podmiot.

• Decyzja lub czynność materialno-techniczna

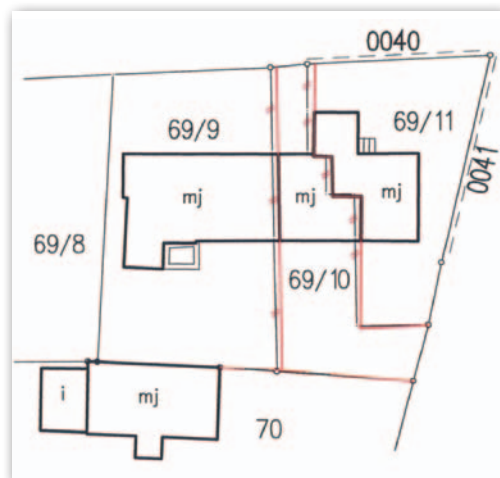
Do drugiej kategorii należą dokumentacja, w stosunku do której brak jest podstaw w przepisach odrębnych do wydawania orzeczeń o jej „zatwierdzeniu” przy okazji merytorycznego załatwienia spraw np. związanych z własnością nieruchomości. W takich przypadkach na podstawie art. 24 ust. 2b pkt 1 lit. h *Pgik* aktualizacja informacji zawartych w EGiB następuje w drodze czynności materialno-technicznej bądź – zgodnie z art. 24 ust. 2b pkt 2 – w drodze decyzji administracyjnej (rys. 2). Ten drugi przepis jest podstawą prawną prowadzenia tzw. postępowań w sprawie aktualizacji danych EGiB kończących się decyzjami administracyjnymi. Decyzje są wówczas wydawane w sprawie aktualizacji, a więc ujawnienia w bazie zmian wynikających z konkretnej dokumentacji geodezyjnej przyjętej do zasobu.

Rys. 2. Fragment mapy z projektem podziału nieruchomości rolnej – niewymagającym zatwierdzenia decyzją, o której mowa w art. 96 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami

• Z mocy prawa

Specyficzną kategorią jest aktualizacja danych w ramach modernizacji EGiB wykonywanej w trybie art. 24a ustawy *Pgik* (rys. 3). Zgodnie z art. 24a ust. 8 po upływie określonych w przepisach terminów dane objęte moderni-

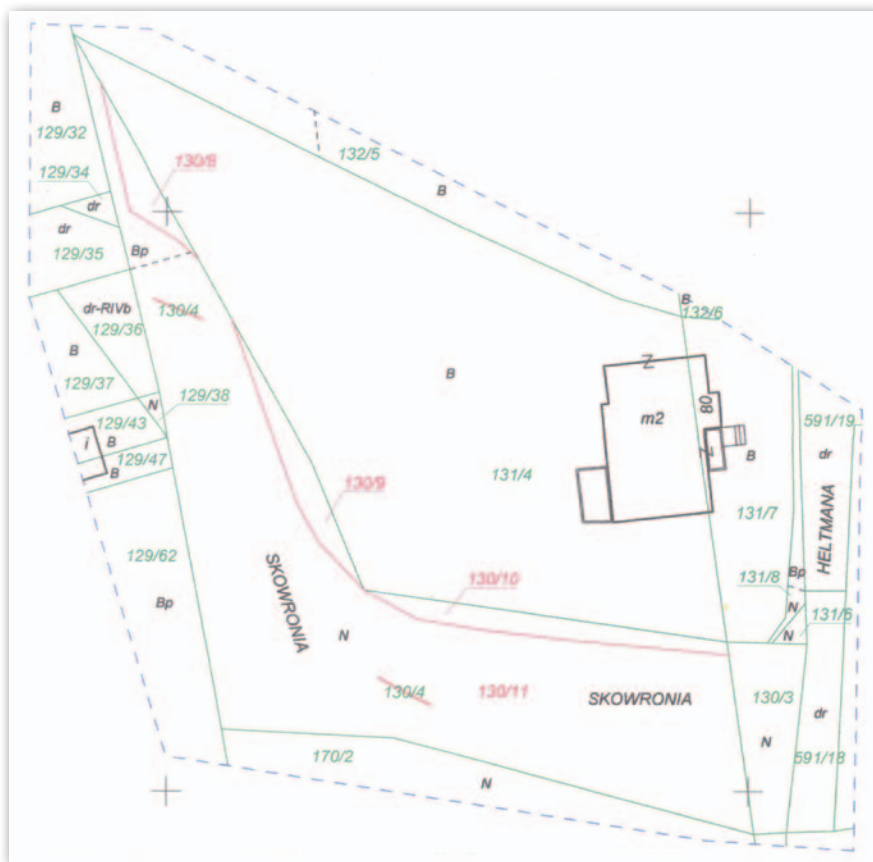

Rys. 3. Fragment mapy ze zmianami wprowadzonymi w trybie modernizacji ewidencji gruntów i budynków

zacją zawarte w projekcie operatu opisowo-kartograficznego stają się danymi EGiB i podlegają ujawnieniu w jej bazie. Przepis ten statuuje więc specyficzną formę zmiany danych „z mocy prawa” – w istocie ujawnienie zaistniałych zgodnie z tym przepisem zmian przybiera postać czynności materialno-technicznych, dokonywanych jednak na podstawie innych przesłanek niż te, które dla opracowań jednostkowych wskazał ustawodawca w art. 24 ust. 2b pkt 1 lit. h. Przede wszystkim brak w tym trybie wniosku zainteresowanego podmiotu ewidencyjnego wymaganego w przypadku aktualizacji jednostkowej dokonywanej w trybie czynności materialno-technicznej.

• Wiele możliwości budzi wątpliwości

Już samo pobieżne wycieszenie podstawowych sposobów aktualizacji danych zawartych w EGiB wskazuje na różnorodne możliwości wprowadzania zmiany danych na podstawie dokumentacji geodezyjnej przyjętej do PZGiK. Sztandarowym przykładem może być w tym zakresie podział nieruchomości – zatwierdzany przez sąd, wójta/burmistrza/prezydenta lub inne organy administracyjne bądź przez organ kolegialny (uchwała o scaleniu i podziale), bądź też niewymagający żadnego zatwierdzenia (w przypadku podziału rolnego, w wyniku którego powstają działki gruntu o powierzchni większej niż 0,3000 ha) – wprowadzany do bazy EGiB w drodze czynności materialno-technicznej. Oczywiście istota geodezyjnego podziału nieruchomości jest taka sama, jednak zatwierdzenie go w różnych trybach, w różnicowany sposób opisany w przepisach prawa rodzi wątpliwości co do reguł dotyczących powstającej w wyniku pracy geodety dokumentacji i jej treści.

Rys. 4. Fragment mapy opracowanej dla potrzeb postępowania sądowego w sprawie zasiedzenia części nieruchomości

Niniejszy artykuł odnosi się do postępowań administracyjnych w sprawie aktualizacji danych EGiB kończących się decyzją administracyjną, wskazując na wybrane problemy dotyczące tych postępowań.

• Strona postępowania w sprawie aktualizacji danych EGiB

Jednym z podstawowych zagadnień związanych z postępowaniem administracyjnym kończącym się wydaniem decyzji jest określenie strony takiego postępowania. Brak w tym zakresie regulacji w ustawie *PgiK* powoduje, że orzecznictwo i doktryna opierają analizy dotyczące strony w postępowaniach ewidencyjnych na art. 28 kodeksu postępowania administracyjnego.

Charakterystyka publicznego rejestru, jakim jest EGiB, jak również wskazane cechy postępowania w sprawie ewidencji gruntów nie oznaczają, że każdy podmiot w stosunku do każdej działki ewidencyjnej może żądać wszczęcia postępowania w sprawie wprowadzenia zmiany. Możliwość żądania wprowadzenia zmiany w ewidencji gruntów uzależniona jest od posiadania legitymacji strony. Zgodnie z art. 28 kpa stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo

kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny. Podkreślić należy, że o przymocie strony decyduje posiadanie interesu prawnego, a nie faktycznego. Podstawą interesu prawnego mogą być wyłącznie przepisy prawa materialnego, czyli w tym przypadku przepisy normujące prowadzenie oraz dokonywanie zmian w ewidencji gruntów. Z regulacji tych wywodzi się, że przymiot strony w sprawie wprowadzenia zmian do operatu EGiB ma podmiot, którego prawa do nieruchomości podlegają ujawnieniu w rejestrze ewidencyjnym. Powyższe stanowisko zgodne jest z orzecznictwem Naczelnego Sądu Administracyjnego, który między innymi w wyroku z 15 kwietnia 2008 r. [I OSK 666/07] sformułował pogląd, że „stroną postępowania dotyczącego zmiany danych ewidencyjnych jest tylko właściciel lub inne podmioty władające konkretną działką ewidencyjną. Przymiot strony nie przysługuje natomiast właścicielowi lub współwłaścicielom sąsiedniej nieruchomości”.

Skoro interes prawny w sprawie aktualizacji mają podmioty, których dane ujawniane są w operacie ewidencji gruntów, i tylko takie podmioty mają legitymację do składania wniosków o wprowadzenie stosownych zmian do bazy danych, nie może skutecznie wnieść

np. o zmianę użytku gruntowego działki podmiot, który do tej działki nie ma żadnych praw (np. właściciel sąsiedniej nieruchomości). W tych przypadkach wydawane są na podstawie art. 61a kpa postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania.

Sam fakt, że podmiot wnoszący o zmianę danych nie jest stroną postępowania administracyjnego w sprawie aktualizacji, nie oznacza jednak, iż organ nie będzie zmuszony wszcząć tego typu postępowania z urzędu – zawiadamiając o tym strony. Do zadań organu prowadzącego EGiB należy bowiem utrzymywanie operatu ewidencyjnego w stanie aktualności – definiowanej jako zgodność „z dostępnymi dla organu dokumentami i materiałami źródłowymi” (§ 44 pkt 2 rozporządzenia w sprawie ewidencji gruntów i budynków). Tak więc w przypadku, gdy o zmianę danych wnosi podmiot niebędący właścicielem nieruchomości – dołączając dokumentację geodezyjną przyjętą do zasobu zawierającą wykazy zmian danych ewidencyjnych – należałoby odmówić mu wszczęcia postępowania i wszcząć je z urzędu, zawiadamiając właściwe strony.

Nie sposób w tym miejscu nie zauważyć, że przepisy prawa nie wskazują, kto może być zleceniodawcą opracowania dokumentacji geodezyjnej dotyczącej konkretnej nieruchomości. Mogą się więc pojawiać sytuacje, że dokumentacja ta powstaje nie na zlecenie właściciela nieruchomości (bądź organu administracyjnego), a nawet wbrew jego woli, na zlecenie podmiotu mającego faktyczny interes w zmianie danych ewidencyjnych.

Organ o prowadzonym postępowaniu zawiadamia strony – w tym punkcie ujawnia się jeden z większych problemów postępowań ewidencyjnych. Ustawodawca, regulując kwestię wykonywania przez geodetów określonych czynności (np. ustalenia przebiegu granic), zawarł w rozporządzeniu w sprawie EGiB szczegółowe warunki dotyczące zawiadamiania o tych czynnościach ich uczestników. Przewidział, że mogą być oni nieznani lub nieznanne jest miejsce ich pobytu. Dla skutecznego dokonania ustalenia przebiegu granic działki ewidencyjnej w takim przypadku – zgodnie z § 38 ust. 4 rozporządzenia w sprawie EGiB – starosta na wniosek wykonawcy zamieszcza na stronach internetowych Biuletynu Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń stosowne informacje na okres co najmniej 14 dni. I wówczas mimo braku wiedzy o właścicielach nieruchomości czynności ustalenia przebiegu granic podjęte w wyznaczonych w tym przepisie terminach są skuteczne.

Regulacje te odnoszą się jednak wyłącznie do czynności geodety. Brakuje przepisów ustawowych modyfikujących sposób zawiadomiania stron o toczącym się postępowaniu aktualizacyjnym – zastosowanie mają więc ogólne regulacje kpa. Skutkuje to, niestety, przedłużeniem się postępowań aktualizacyjnych (organ ustala bowiem strony takiego postępowania) i rozdziwieniem między danymi wynikającymi z poprawnie wykonanego opracowania geodezyjnego a danymi ujawnionymi w bazie EGiB. Od momentu wejścia w życie tej regulacji zgłaszane są do ustawodawcy postulaty związane ze zmianą sposobu aktualizacji. Niezależnie od tego, czy właściciel złożył wniosek, czy też nie, podstawą powinien być tryb czynności materialno-technicznej, ewentualne decyzje powinny zaś dotyczyć wyłącznie odmowy wprowadzenia zmiany danych ewidencyjnych. Wydaje się, że w tym kierunku zmierzają zapowiadane przez GUGiK zmiany w prawie geodezyjnym.

● Postępowanie w sprawie aktualizacji danych EGiB a prostowanie omyłek

Strony często podnoszą również – szczególnie w toku postępowań aktualizacyjnych – problem „prostowania omyłek i błędów” w danych EGiB. Przepisy rozporządzenia oraz ustawy posługują się pojęciem aktualizacji ewidencji, a nie jej prostowania. Brak zatem odrębnego od aktualizacji EGiB trybu „prostowania omyłek”. Dlatego usuwanie błędów lub omyłek w ewidencji w ramach jej „aktualizacji” nie jest wyłączone, jednak pod warunkiem, że uzasadnia to aktualny stan prawny, który ewidencja gruntów ma odzwierciedlać, a nie tworzyć (por. wyrok WSA w Krakowie z 16 kwietnia 2008 r., [III SA/Kr 119/08, LEX nr 510289]). Stanowisko to jest ugruntowane w orzecznictwie sądów administracyjnych. Przykładowo WSA w Rzeszowie w wyroku z 17 lipca 2014 r. [sygn. II SA/Rz 158/14] stwierdził: „Mając na uwadze sformalizowany charakter procedury aktualizacji danych ewidencyjnych przyjąć należy, że obejmuje ona dwie sytuacje. Przede wszystkim jest to wymiana (uaktualnienie) danych ewidencyjnych polegająca na wprowadzeniu nowych informacji wynikających z dokumentów źródłowych, o których mowa w § 12 ust. 1 i § 46 ust. 2 rozporządzenia [z 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (DzU nr 38, poz. 454 ze zm.) – dop. aut.]. W pojęciu aktualizacji mieścić się będzie również usuwanie (prostowanie) błędnych wpisów znajdujących się w bazie danych ewiden-

cyjnych, ale tylko takich, które mają charakter oczywistych – w świetle złożonych dokumentów – pomyłek”.

Podobne stanowisko prezentował również WSA w Krakowie w wyroku z 21 marca 2013 r. [sygn. III SA/Kr 1048/12]: „Istota prowadzenia ewidencji gruntów i budynków sprowadza się do ciągłej aktualizacji w operacie ewidencyjnym zbioru informacji podmiotowych i przedmiotowych, na podstawie dokumentów powstałych w zasadzie poza postępowaniem ewidencyjnym (decyzji administracyjnych, orzeczeń sądowych, aktów notarialnych, aktów normatywnych), czy wytworzonych w toku postępowania ewidencyjnego w związku z obowiązkiem utrzymywania operatu ewidencyjnego w stanie aktualności, tj. zgodności z dostępnymi dla organu prowadzącego ewidencję dokumentami i materiałami źródłowymi (§ 44 pkt 2 rozporządzenia [w sprawie ewidencji gruntów i budynków – dop. aut.]). W pojęciu »aktualizacji« ewidencji gruntów i budynków, mieści się także, usuwanie (prostowanie) błędnych wpisów bazy danych ewidencyjnych”.

Na uwagę zasługuje ponadto wyrok WSA w Krakowie z 27 lutego 2013 r. [sygn. III SA/Kr 960/12], w którym sąd wyraźnie podkreślił, że: „Aktualizacja (...) operatu ewidencyjnego zgodnie z § 45 ust. 1 rozporządzenia [w sprawie ewidencji gruntów i budynków – dop. aut.] na-

stępuje poprzez wprowadzenie udokumentowanych zmian do bazy danych ewidencyjnych. Przepisy rozporządzenia posługują się pojęciem aktualizacji ewidencji, a nie jej prostowania. Usuwanie zatem błędów lub omyłek w ewidencji w ramach jej »aktualizacji« nie jest wyłączone, jednakże pod warunkiem, że uzasadnia to aktualny stan prawny, który ewidencja gruntów ma odzwierciedlać, a nie tworzyć”.

Odnosząc się zaś do samego pojęcia „prostowania omyłek” w toku aktualizacji EGiB, podkreślić należy, że postępowanie mające na celu aktualizację ewidencji gruntów ma charakter rejestrowy, czyli wtórny w stosunku do zdarzeń prawnych, z których wynikają zmiany danych podlegających ujawnieniu w operacie ewidencji gruntów. Czym innym jest jednak prostowanie błędnych wpisów w ewidencji gruntów mających charakter oczywistych (w świetle złożonych dokumentów) pomyłek lub omyłek (np. poprawienie pisowni nazwiska), a czym innym merytoryczne ustalenie przez organ prowadzący ewidencję np. charakteru użytków gruntowych. Te oczywiste pomyłki, które mogą prostować organy, muszą znajdować potwierdzenie w dokumentacji będącej podstawą wpisu do bazy EGiB. Innymi słowy granice dla wprowadzania zmian na skutek prostowania błędnych zapi-

Rys. 5. Fragment mapy po ustaleniu przebiegu granic

sów (oczywistych omyłek) wyznacza dokumentacja będąca podstawą ujawnienia określonych danych w bazach EGiB. W żadnym wypadku pod pojęciem prostowania omyłek nie można rozumieć merytorycznych rozstrzygnięć o treści odbiegającej od dokumentacji będącej podstawą wpisu danych do EGiB. Zasadniczo „prostowanie omyłek” w bazie danych ewidencyjnych odbywa się w drodze czynności materialno-technicznych spowodowanych porównaniem bazowego dokumentu będącego podstawą wpisu i treści tego wpisu. W przypadku różnic dane są poprawiane zgodnie z treścią dokumentu.

Skoro aktualizacja polega na wprowadzeniu do bazy udokumentowanych zmian, to można o niej mówić dopiero po pojawieniu się stosownego dokumentu będącego podstawą aktualizacji. Brak tego typu dokumentacji w zasadzie wyklucza prowadzenie postępowania w sprawie aktualizacji – jest ono bowiem wszczynane w związku z konkretną dokumentacją geodezyjną, z której wynikają zmiany danych ewidencyjnych. Nieporozumienia w tym zakresie prowadzą czasem do żądania rozstrzygnięć w formie decyzji o zleceniu opracowania dokumentacji będącej podstawą aktualizacji. Brak jest podstaw prawnych do wydawania tego typu rozstrzygnięć. Czym innym jest bowiem aktualizacja bazy danych i procedury ją opisujące, a czym innym problematyka, na czyje zlecenie (organu czy strony) ma zostać opracowana dokumentacja będąca podstawą aktualizacji.

Z cytowanego orzecznictwa można dodatkowo wysnuć wniosek, że brak jest możliwości wprowadzania w EGiB „danych historycznych” – nie chodzi przy tym o dane wynikające z dokumentów powstałych wiele lat wcześniej, tylko o te nieaktualne, czyli nieodpowiadające obecnemu stanowi prawnemu i faktycznemu. Jeżeli aktualny stan prawny wynika z dokumentów powstałych wiele lat temu, muszą być one uwzględniane w procesie aktualizacji. Natomiast wnioski stron o wprowadzenie „danych historycznych” kończą się najczęściej decyzjami o odmowie.

• Zgodny wniosek o aktualizację danych i możliwe rozstrzygnięcia

Obowiązujące regulacje prawne jednoznacznie wskazują, w jakich przypadkach aktualizacja informacji zawartych w EGiB następuje w drodze czynności materialno-technicznej, a w jakich – w drodze decyzji administracyjnej. Art. 24 ust. 2b znówelizowanej w 2014 r.

ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne* stanowi:

„Aktualizacja informacji zawartych w ewidencji gruntów i budynków następuje:

1) w drodze czynności materialno-technicznej na podstawie:

a) przepisów prawa,
b) wpisów w księgach wieczystych,
c) prawomocnych orzeczeń sądu,
a w przypadkach dotyczących europejskiego poświadczenia spadkowego – orzeczeń sądu,

d) ostatecznych decyzji administracyjnych,

e) aktów notarialnych,
ea) aktów poświadczenia dziedziczenia oraz europejskich poświadczeń spadkowych,

f) zgłoszeń budowy budynku, zawiadomień o zakończeniu budowy budynku oraz zgłoszeń rozbiórki budynku, o których mowa odpowiednio w art. 30, art. 54 oraz art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, oraz zgłoszeń dotyczących zmiany sposobu użytkowania budynku lub jego części, o których mowa w art. 71 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, do których właściwy organ nie wniósł sprzeciwu,

g) wpisów w innych rejestrach publicznych,

h) wniosku zainteresowanego podmiotu ewidencyjnego i wskazanej w tym wniosku dokumentacji geodezyjnej przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, jeżeli wnioskowana zmiana obejmuje informacje gromadzone w ewidencji gruntów i budynków dotyczące nieruchomości znajdujących się w wyłącznym władaniu wnioskodawcy albo wnioskodawców,

2) w drodze decyzji administracyjnej – w pozostałych przypadkach”.

Regulacja ta – w przeciwieństwie do poprzednich przepisów (tj. uchylonego obecnie § 47 ust. 3 rozporządzenia *ws. EGiB*) – wyklucza możliwość wydania decyzji o aktualizacji danych ewidencji w przypadku zgodnego wniosku wszystkich zainteresowanych podmiotów i dołączonej do wniosku dokumentacji geodezyjnej zawierającej wykazy zmian danych. Decyzja o aktualizacji jest wydawana wyłącznie, gdy brak jest wniosku zainteresowanego podmiotu ewidencyjnego i wskazanej w tym wniosku dokumentacji geodezyjnej przyjętej do PZGiK bądź jest złożony tego typu wniosek, ale nie przez wszystkie podmioty, których dotyczy informacja mająca ulec zmianie. Nie oznacza to jednak, że organ prowadzący EGiB musi – na podstawie zgodnego wniosku wszystkich zainteresowanych – ujawnić w ba-

zie danych zmiany wynikające z dokumentacji geodezyjnej. Jeżeli na etapie aktualizacji bazy dojdzie do wniosku, że dokumentacja nie jest wystarczająca bądź też nie powinna być podstawą żądanej zmiany, może na podstawie art. 24 ust. 2c wydać decyzję o odmowie aktualizacji informacji zawartych w EGiB. Wskazany przepis jeszcze bardziej uwypukla różnicę między przyjęciem dokumentacji geodezyjnej do zasobu a aktualizacją bazy danych EGiB dokonywaną na podstawie takiej dokumentacji.

• Mniej decyzji administracji, więcej odpowiedzialności wykonawcy

Zmiana danych w bazie ewidencji gruntów i budynków dokonywana na podstawie dokumentacji geodezyjnej jest w swej istocie czynnością techniczną – sprowadza się bowiem do ujawnienia nowych obiektów lub zmiany atrybutów obiektów już istniejących. Sama czynność techniczna wprowadzania danych do bazy może być jednak – jak wyżej wskazano – poprzedzona różnymi aktami wydawanymi przez organy administracyjne bądź sądy. Wydaje się, że w sytuacji, gdy żaden przepis prawa materialnego nie wymaga „zatwierdzenia” dokumentacji geodezyjnej przed jej ujawnieniem w bazie EGiB, konieczność przeprowadzania odrębnego postępowania aktualizacyjnego (kończącego się decyzją w sprawie aktualizacji bazy danych EGiB) jest nadmiernym formalizmem. Brak odrębnych regulacji procesowych, szczególnie w zakresie zawiadamiania stron takich postępowań o czynnościach organów, skutkuje wyłącznie wydłużeniem okresu, w którym dokumentacja geodezyjna będąca w dyspozycji organu prowadzącego bazę EGiB zostanie w niej ujawniona, a przez to stanie się jawna dla innych podmiotów.

Zapowiadane zmiany ustawowe w tym zakresie (rezygnacja w znacznej mierze z aktualizacji w trybie odrębnych decyzji) wydają się iść w dobrym kierunku. Brak jest podstaw, by „wstrzymywać” ujawnienie poprawnie sporządzonej dokumentacji. Wskazane byłoby jednak pozostawienie możliwości odmowy aktualizacji bazy danych w sytuacji, gdy dokumentacja jest w ocenie organu prowadzącego EGiB niewystarczająca do wprowadzenia zmian z niej wynikających. Będzie to szczególnie istotne w kontekście postulatów coraz bardziej technicznego traktowania procesu weryfikacji prac uprawnionych geodetów.

Andrzej Karpierz

Zastępca dyrektora w Wydziale Geodezji
Urzędu Miasta Krakowa,
z wykształcenia prawnik